

HAVAINNOINTIVERKOSTO KUKKIALLE

Kansalaisten tekemät havainnot ja tiedonkeruu ympäristöstä ovat tärkeä osa ympäristötutkimusta. Tietoa voidaan kerätä suuremmassa mittakaavassa kuin mikä olisi mahdollista perinteisin menetelmin ilman kansalaisten apua. Kerätty tieto voidaan hyödyntää sekä paikallisesti ympäristön tilaa parannettaessa että tieteellisissä tutkimusprojekteissa. Näkösyvyyden mittaaminen on helppo keino seurata muutoksia vesistöissä.

TULE MUKAAN PERUSTAMAAN HAVAINNOINTIVERKOSTOA KUKKIALLE!

Kukkia

Natura 2000-ohjelmaan kuuluva Kukkia-järvi on ominaisuuksiltaan karu ja kirkasvetinen. Järven tilassa on vuosien varrella tapahtunut muutoksia huonompaan suuntaan. Järvellä liikkujia on jo useita vuosia huolestuttanut näkösyvyyden heikkeneminen, joka mittauksen mukaan on laskenut 4-8 metristä noin kahteen ja puoleen metriin. Veden samentuminen vaikuttaa järven eliöiden ja kasvien elämään.

Samentumisen taustalla on mm. ihmisen tekemä maanmuokkaus. Kunnostustoimilla pyritään vähentämään järveen valuvan kiintoaineksen määrää. Kansalaisten suorittamat näkösyvyydsmittaukset auttavat seuraamaan veden laadun muutoksia myös kunnostustoimiin liittyen. Kattavalla havaintoverkolla voidaan selvittää näkösyvyyden muutoksia järven eri osissa. Samoin voidaan havainnoida esimerkiksi ruoppauksesta johtuvan tilapäisen samentumisen laajuutta ja kestoa. Mittauksen tekeminen ja tulosten raportointi on helppoa maallikollekin.

Samalla voit havainnoida muutakin

Näkösyvyyden lisäksi voit tehdä ja kirjata Havaintolähettiin havaintoja esimerkiksi leväsiintymistä, pintaveden lämpötilasta ja joistain vieraslajeista. Laajemmin vieraslajihavainnoista voi raportoida esimerkiksi vieraslajit.fi -palvelussa.

Näkösyvyys

Näkösyvyydellä tarkoitetaan veden läpinäkyvyyttä. Käytännössä se tarkoittaa sitä, kuinka syvälle veden läpi pystyy näkemään veteen lasketun mittalevyn.

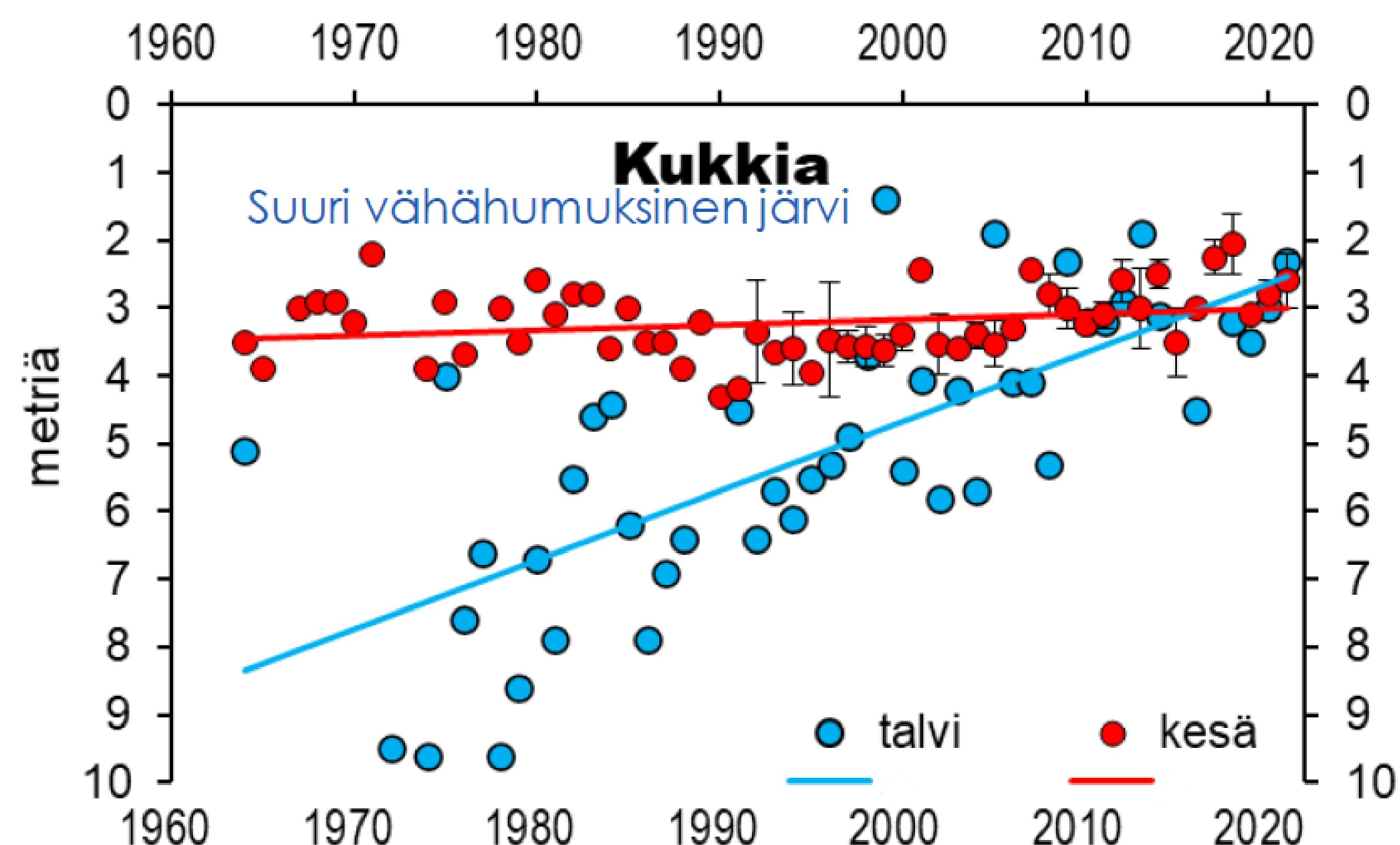
Järvien luontaisissa ominaisuuksissa on eroja. Osa järvistä on karuja ja toiset reheviä, siksi pieni näkösyvyys ei suoraan kerro järven huolestuttavasta tilanteesta. Merkittäviä ovat pitkäaikaisessa seurannassa huomattavat muutokset

Pieni näkösyvyys kertoo siitä, että vedessä on paljon humusta, savea, planktonlevyä, siitepölyä tai muita hiukkasia. Niiden määrä vaihtelee luonnostaan vesistöstä toiseen sekä muun muassa vuodenajan ja sademäärien mukaan. Näkösyvyyttä mittaamalla saadaan tietoa miten vedenlaatu muuttuu pitkin vuotta ja vuodesta toiseen. Kansalaisten havainnot täydentävät ammattitutkijoiden tekemiä mittauksia ja auttavat havaitsemaan vesistön tilan muutoksen aiemmin.

Raportointi Havaintolähetillä

Tallenna tiedot Järviwikiin Havaintolähetin avulla osoitteessa www.jarviwiki.fi/havaintolahetti/

- Luo käyttäjätunnus.
- Perusta oma tarkkailupiste.
- Syötä ja tallenna tiedot.
- Voit lisätä havaintoosi myös valokuvia.
- Käytä halutessasi havainnon kirjaamisen yhteydessä tunnistetta #KSY, jotta tunnistamme yhdistyksemme jäsenten tekemät havainnot.

Kukkian talviaikainen näkösyvyys (sininen viiva) on heikentynyt 50 vuodessa kahdeksasta metristä reiluun kahteen metriin. Kesäaikainen muutos ei näy yhtä selvästi, koska tuulet sekoittavat vettä.

Lisätietoja Kukkian havainnoinnista

Tarkempia ohjeita löydät yhdistyksen nettisivuilta osoitteesta www.kukkiansuojeluyhdistys.fi/tiedostot/kansalaishavainnointi

NÄKÖSYVYYDEN HAVAINNOINTI

Tarvikkeet

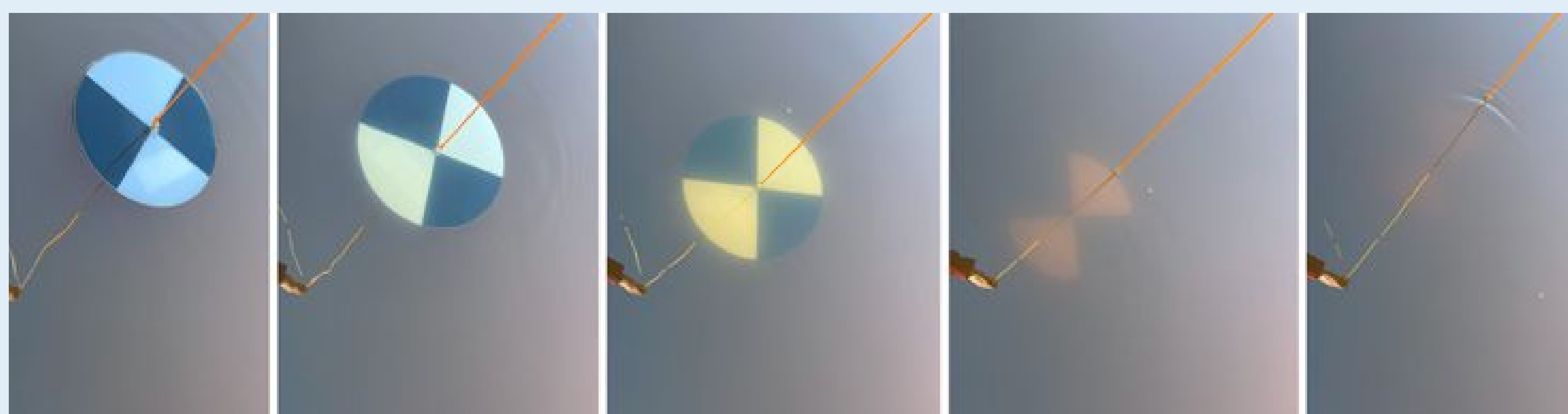
- Painolla ja narulla varustettu **näkösyvyydslevy** eli secchi-levy. Narussa on hyvä olla valmis mitta-asteikko. Mittalevyn voi tehdä itsekin esimerkiksi valkoisesta ämpärin kannesta.
- Muistiinpanovälineet.
- Vene tai laituri (jos riittävän syvä vesi) havainnointipaikaksi
- Älypuhelin tai tietokone tulosten raportointiin.

Näkösyvyydslevy.
Kuva Jari-Silander SYKE.

Havainnon tekeminen

- Tee mittaus aina samassa paikassa ja keskellä päivää.
- Varmista, että mittauspaikan syvyys on riittävä. Mittalevy ei saa koskea pohjaan.
- Laske mittalevy varjopuolelta niin syvälle veteen, että se juuri ja juuri katoaa näkyvistä.
- Merkitse muistiin syvyydlukema. Nosta tämän jälkeen levyä niin, että se tulee uudelleen näkyviin. Merkitse jälleen ylös syvyydlukema. Toista tarvittaessa muutamaan kertaan.
- Näkösyvyydsarvo on näiden kahden syvyydlukeman keskiarvo.
- Raportoi havaintosi tutkijoille Järvi-meriwikiin Havaintolähetillä

Mittaaminen.

Kuvat: <https://partio-ohjelma.fi/ajankohtaista/kansalaishavainnointi-ohjelmapaketti/naekoesyvyyden-havainnointi>